
RECENZE

ZÁKLADY HYPERBARICKÉ TERAPIE

DOBOSZYNSKY, T., ORLOWSKI, T.: Podstawy terapii hiperbarycznej, Gdynia 1977,
Instytut medycyny morskiej Wojskowej akademii medycznej

Hyperbarická oxygenoterapie má dnes ve světě stále širší uplatnění. V socialistických státech vyšlo několik publikací týkajících se této problematiky (viz Voj. zdrav. Listy, č. 1, 1976). Nyní vychází i v Polsku kolektivní práce osmi autorů vojenské lékařské akademie — Institutu námořní medicíny v Gdyni.

Kniha má 355 stran, 10 obrázků, 27 tabulek a 594 citací. Je rozdělena do 11 kapitol. Práce je určena lékařům-klinikům, fyziologům, potápěčům a odborníkům různých profesí, kteří se zajímají o hyperbarickou oxygenoterapii a využití kyslíku v potápěčské praxi. Velká část publikace je věnována výkladu fyzikálního působení kyslíku a jeho toxicitě.

V první a druhé kapitole je pojednáno obecně o vzniku kyslíku v zemské atmosféře, adaptaci živých organismů ke kyslíku a využití kyslíku v potápěčské praxi a pro léčebné cíle.

Třetí kapitola je věnována výkladu transportu kyslíku z alveolárního vzduchu k buňkám tkání, mechanismům jeho toxického působení a teoriím plicní a nervové formy otravy. Narkotickému účinku dusíku, jeho rozpustnosti v tělesných tekutinách a tkáních a jeho významu pro potápěčskou praxi a léčení kyslíkem je věnována kapitola 4. Dále je zdůrazněn význam použití inertních plynů, zejména helia, pro hloubkové saturační potápění.

Podrobně jsou popsány různé typy barokomor, jejich technické vybavení, bezpečnost práce v přetlaku a indikace baroterapie (kapitola 5–7).

Patofyziologickým otázkám hyperbarické oxygenoterapie s ohledem na intenzivní péči, otázkám dekomprese a dekompresních nemocí je věnována kapitola 8. Podrobně jsou popsány možnosti terapie kyslíkem v různých klinických stavech, jako např. u akutní a chronické hypoxie mozku, srdečního svalu, v poúrazových stavech, dále terapie asfyxie novorozenců, zánětů, popálenin a pooperačních komplikací.

O využití hyperbarické oxygenoterapie v pooperační péči v chirurgických oborech pojednává kapitola devátá. V 10. kapitole jsou popsány možnosti léčení hyperbarickým kyslíkem ve vnitřním lékařství, v revmatologii, nemocí dýchacích cest, nervových chorob, zhoubných nádorů, možnosti léčení v oftalmologii, v kožním lékařství a transfúzní službě.

Každá kapitola je doplněna obsáhlou literaturou, převážně z anglosaských pramenů. Některé kapitoly jsou doplněny kasuistikami a obecnými dekompresními a léčebnými dekompresními tabulkami.

Recenzovanou knihu lze hodnotit jako zdařilou publikaci pro další rozvoj hyperbarické oxygenoterapie prospěšnou. Vzhledem k dobré dokumentaci a množství citované literatury je možno ji doporučit všem, kteří se zabývají výzkumem a terapií hyperbarickým kyslíkem.

MUDr. Vladimír DOLEŽAL, CSc.,
Ústav leteckého zdravotnictví, Praha